

LES GRANS EMPRESES CATALANES

ABERTIS

Abertis és el resultat de la recent fusió per absorció d'Àurea per Acesa. La nova empresa ha situat la seu social i el domicili

fiscal a Barcelona, tot i que ubicarà a Madrid algunes seus corporatives i algunes filials mantindran la seu on la tenien fins ara, com és el cas de la valenciana Aumar. Acesa, doncs, ha protagonitzat amb èxit un augment de dimensió empresarial mantenint el control de la nova empresa des de Catalunya, mèrit que cal atribuir al seu president i al seu principal gestor, Isidre Fainé i Salvador Alemany respectivament. I és que una de les joies de la corona de La Caixa ha fet clarament una aposta per aconseguir una dimensió europea per la via de la diversificació i ha reeixit en l'intent. D'una banda, en el sector de les concessions d'autopistes, tot expandint-se pel mercat del sud d'Europa; d'altra banda, amb una clara aposta per les infraestructures del futur, que ja no seran només les comunicacions sinó també les telecomunicacions.

La concessionària catalana Acesa amb aquesta operació ha aconseguit passar de tenir el negoci bàsicament concentrat a Catalunya a controlar la major part de les vies de peatge d'Espanya (llevat de les del País Basc), fins al punt que Abertis ha adquirit una dimensió que la col·loca en condicions de presentar-se a la privatització de les autopistes del sud de França. Cal fer constar que en aquesta operació hi ha tingut un paper important l'entrada en joc de Florentino Pérez com a president d'ACS: així que va passar a controlar la seva rival Dragados va autoritzar la integració de la filial Àurea amb la concessionària catalana. D'aquesta manera, els principals accionistes de la nova empresa són l'aliança La Caixa-família Godia amb un 20% de les accions i Dragados amb un 11% (tot i que Florentino Pérez malda per ampliar aquesta participació), mentre que Caixa Catalunya en té un 5,7%, altres caixes catalanes un 5,6%, la italiana Autostrade un 5% i un 40% cotitza a borsa (la resta de les accions pertanyen a accionistes minoritaris: Bancaixa, Unicaja, Brisa). Isidre Fainé és el president d'Abertis i Salvador Alemany n'és el conseller delegat, mentre que a Dragados li han correspost dues vicepresidències i a ACS una.

Acesa va néixer a finals dels anys 60 del segle passat amb la finalitat de construir l'autopista des de la frontera francesa fins a Tarragona i des del Vendrell fins a Saragossa. Amb el pas del temps, i sota el pavelló de La Caixa, l'empresa ha dut a terme una expansió fulgurant gràcies als plàcids i espectaculars beneficis que anualment ha anat obtenint. L'empresa també va prendre posició en el sector dels aparcaments per mitjà de la filial Saba i des de fa pocs anys participa en activitats logístiques i d'infraestructures de telecomunicacions. Abans de la creació

Cap a un gegant català d'infraestructures de transports i telecomunicacions

RAMON TREMOSA I BALCELLS

Instal·lacions de la seu central d'Abertis al parc logístic de la Zona Franca

d'Abertis Acesa ja era present a Portugal, Itàlia i Xile i havia absorbit Iberpistas a la família Godia, que era titular de diverses vies ràpides del centre de l'Estat i del 50% de la autopista Saragossa-Bilbao, alhora que participava en diferents projectes de construcció a Galícia i Madrid. D'altra banda Àurea, l'empresa filial de la constructora Dragados, explotava les autopistes de Tarragona a València i Alacant i de Sevilla a Cadis.

VAIXELL DE PROA

La nova empresa Abertis disposarà d'uns fons propis de 3.000 milions d'euros. La facturació consolidada de l'any 2001 assolia els 1.161 milions d'euros i els beneficis consolidats van arribar als 329 milions d'euros. Aquestes xifres converteixen Abertis en la primera empresa del sector a Europa en fons propis, la segona en beneficis i la tercera en quilòmetres d'autopista gestionats, alhora que la situaven entre les 20 primeres empreses industrials catalanes per volum de facturació i entre les 10 primeres empreses industrials de capital català pel mateix criteri (Acesa figurava l'any 2001 en el lloc 77è entre les empreses catalanes per volum de negoci i en el lloc 35è entre les empreses industrials de capital català).

De manera gens cridanera, sembla que Fornesa, Fainé i Brufau estan impulsant una estratègia industrial de La Caixa ben diferent de la dels últims anys, que s'ha caracteritzat per la participació minoritària en grans empreses privatitzades espanyoles dins el nucli dels accionistes

institucionals però sense implicació directa en la gestió. Ara semblarien apostar per controlar totalment tres o quatre empreses, principalment de serveis bàsics, on tenen una llarga experiència. Al mateix temps, cal diversificar els riscos assumits fins ara a l'Amèrica Llatina, que no pensen abandonar, però que es podrien compensar tot aprofitant les oportunitats que dona l'ampliació de la Unió Europea, i això sense caure en riscos innecessaris, però trencant una certa propensió a l'esclerosi prou típica de moltes empreses del país. Aquesta nova estratègia hauria d'enllaçar amb el fet que la majoria de les pimes industrials catalanes han fet un esforç molt important d'internacionalització els darrers anys, fins al punt que les exportacions catalanes s'han multiplicat per sis entre el 1992 i el 2002 (passant del 22% al 29% en el context espanyol i del 0,33% al 0,55% en el context mundial, superant les de països com l'Argentina o Turquia). Però per fer un pas endavant en aquest procés també fan falta algunes grans empreses catalanes emblemàtiques de talla europea, que donin projecció a Catalunya i acompanyin les nostres pimes en la seva expansió exterior.

ABERTIS I RETEVISIÓ

La nova empresa també aposta per les infraestructures del futur, que ja no seran només les comunicacions terrestres sinó les telecomunicacions. En aquest sentit, Abertis ha estat notícia recent arran de la compra a Auna de la xarxa de difusió de televisió de Retevisión Audiovisual per 423 milions

d'euros, tot imposant-se ara fa dos mesos a un consorci encapçalat per Red Eléctrica. Ara cal esperar la decisió de les autoritats de Defensa de la Competència, atès que Retevisión Audiovisual controla el 72% del mercat de la difusió del senyal de televisió a l'Estat, una activitat considerada estratègica per les diferents administracions. D'altra banda, caldrà que Abertis compagini el seu control sobre Retevisión Audiovisual amb la seva presència a Tradia, la societat que controla la xarxa de difusió a Catalunya i proveeix el senyal a mitjans autonòmics i locals, per tal com la nova empresa tindrà al Principat un domini de monopoli.

Des d'un punt de vista d'estratègia de país, la presència d'Abertis a Retevisión Audiovisual podria servir perquè la indústria audiovisual catalana trobi un interlocutor amb la seu, però sobretot amb el cervell, a Catalunya. I és que amb aquesta operació de compra d'Abertis ara es donen les condicions per desenvolupar a casa nostra la televisió digital terrestre, oportunitat que fóra bo de no perdre com va passar en el passat amb la televisió privada o la televisió per satèl·lit. Que el pirulí de Torrespaña estigui a hores d'ara en mans de La Caixa hauria de ser alguna cosa més que un símbol.

AEROPORTS, FRONTERA POLÍTICA?

De la mà de La Caixa Abertis té una gran capacitat per finançar infraestructures a llarg termini. L'empresa, però, està ara a l'aguait de la privatització de l'ens Aeroports Espanyols i Navegació Aèria (AENA), tot mirant d'encapçalar un consorci que participi en aquest concurs.

Segons declaracions de Salvador Alemany, Abertis "té un objectiu molt més ampli, que va més enllà de la mera gestió de l'aeroport del Prat", amb la vista posada en la dotació de Barcelona de vols intercontinentals i en la captació de hubs aeroportuaris. La privatització d'AENA, però, no ha estat duta a terme pel Partit Popular en aquests vuit d'anys de govern liberal: s'ha endarrerit aquest procés al màxim alhora que es potencia Barajas, es planifica Campo Real i es connecta tota la xarxa radial dels trens d'alta velocitat espanyols únicament amb els aeroports madrilenys. La batalla dels aeroports es decidirà també en el camp de la política i seria desitjable que en aquesta qüestió, vital per al futur del nostre país, els partits catalans compartissin una clara estratègia comuna i actuessin com un sol home.

Abertis s'està constituint en un gegant català d'infraestructures de comunicacions i de telecomunicacions en el context europeu. Sens dubte, la seva aparició i les seves darreres operacions han protagonitzat un cop d'efecte decisiu en aquests dos àmbits a l'Estat espanyol i per això el govern central (en boca del president Aznar mateix) està començant a qüestionar l'existència i l'organització de les mateixes caixes d'estalvis, així com de les seves possibilitats de fer-se un espai en un mercat globalitzat.

